

De lagere prijzen voor grondstoffen als olie, ijzererts en koper komen grootverbruikers China en India juist goed uit. In India begint daarnaast ook de focus van de Indiase minister-president Narendra Modi op de verwerkende industrie de eerste vruchten af te werpen.

BEKENDE PROBLEMEN

Toch vertellen grondstofprijzen niet het hele verhaal. Brazilië bijvoorbeeld heeft jarenlang te weinig geïnvesteerd in havens en (spoor)wegen en krijgt daarvoor nu de rekening gepresenteerd.

Er is nog flink wat vooruitgang te boeken in de aanpak van de armtierige infrastructuur, zo blijkt uit het vorig jaar verschenen onderzoeksrapport van het World Economic Forum. De inefficiënte overheid en corruptie bij onder meer staatsoliebedrijf Petrobras zijn andere aandachtspunten voor Brazilië.

De achilleshiel in Rusland is volgens de onderzoekers van het World Economic Forum het zwakke en inefficiënte institutionele raamwerk. Denk daarbij aan bijvoorbeeld misbruik van publieke macht voor privaat gewin en gebrek aan vertrouwen in de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht.

GROEIPARELS

Ondanks dat China en India de groeiparels blijven binnen het kwartet, zijn ook hier ontwikkelingen die minder gunstig stemmen.

Denk daarbij aan de sterke kredietgroei in China, die zorgt voor overcapaciteit op de vastgoedmarkt en bij verschillende industrieën. Ook openen Chinezen en masse beleggingsrekeningen en zijn daarbij niet wars van beleggen met geleend geld. De Chinese centrale bank heeft, wegens terugvallende economische groei, inmiddels de rente verlaagd en stimuleringsmaatregelen getroffen.

Daarmee neemt de afhankelijkheid van krediet verder toe, met alle gevolgen van dien voor de stabiliteit van het financiële systeem.

India kampt op zijn beurt nog steeds met extreme armoede. Voor een derde van de totale bevolking zijn de meest basale sanitaire voorzieningen, gezondheidszorg en scholing onbereikbaar. Het bedrijfsleven ondervindt last van protectionisme, versturende subsidies en administratieve hindernissen. De informele – ‘zwarte’ – economie is dan ook nog steeds gigantisch in India.

De Chinese en Indiase economie groeien volop, maar moeten een stevigere basis krijgen om die groei te bestendigen. Voor Brazilië en Rusland zijn hervormingen absoluut noodzakelijk om met vertrouwen naar de toekomst te kijken. Bij de juiste maatregelen kan herstel van binnenuit komen, zodat bedrijven, overheden en consumenten niet hoeven te hopen op externe meevallers. Het zal echter een kwestie van lange adem blijken voordat de twee landen zich weer mogen voegen bij de betere jongtjes uit de klas, China en India.

BETREKKELIJK

De korte houdbaarheid van het begrip BRIC-landen maakt duidelijk hoe betrekkelijk de kwalificatie ‘groeiwonder’ is. Economische groei bereiken is op zichzelf lang zo moeilijk niet. Economische groei kan komen van een tijdelijke meevaller, zoals de grondstofprijzen, maar ook een natuurramp kan ironisch genoeg voor versnelde groei zorgen dankzij de opbouwwerkzaamheden die moeten volgen. Maar van welvaartsgroei is in dat laatste geval geen sprake. Het geld dat gebruikt moet worden voor de herstelwerkzaamheden had immers beter besteed kunnen worden, bijvoorbeeld aan uitbreidingsinvesteringen. Datzelfde geldt voor het bouwen van spooksteden of

DE KORTE HOUDBAARHEID VAN HET BEGRIIP BRIC-LANDEN MAAKT DUIDELIJK HOE BETREKKELIJK DE KWALIFICATIE ‘GROEIWONDER’ IS

bruggen naar niemandsland. Onrendabele investeringen dragen bij aan economische groei, maar economische voorspoed is het niet.

Sommige landen boeken lagere, maar duurzame groei. Andere landen hogere, maar tijdelijke groei. Het is maar net de basis waar een land op leunt. Uiteindelijk draait het om groei die welvaart genereert en van generatie op generatie wordt overgedragen. Tal van variabelen bepalen welke weg een economie inslaat en hoe productiemiddelen worden ingezet. Als alleen naar de uitkomst wordt gekeken, economische groei bijvoorbeeld, dan lijken landen meer op elkaar dan in werkelijk het geval is.

SCRABBELEN MET GROEI

Met het gebruik van de term BRIC in zijn paper *Building Better Global Economic BRICs* (2001) muntte Goldman Sachs-econoom Jim O’Neill een term die al snel gemeengoed werd. De vier landen die zich in een vergelijkbaar stadium van hoge economische groei bevonden, werden al snel symbool van de verschuiving van de macht van gevestigde economieën richting opkomende. Het succes van de term BRIC leidde tot een hausse aan weinig creatieve, Engelstalige varianten, zoals BRICS (plus Zuid-Afrika), en BRICET (plus Oost-Europa en Turkije). Nieuwe snelle groei-markten hebben ook voor nieuwe acroniemen gezorgd.

MINT

Bedacht door vermogensbeheerder Fidelity, verwijzend naar Mexico, Indonesië, Nigeria en Turkije. Deze vier landen zijn volgens de bedenkers interessant komende vijftien jaar, onder meer vanwege de jonge bevolking.

THE NEXT ELEVEN

In 2005 identificeerde Jim O’Neill een elftal van landen die in potentie tot de grootste economieën van de 21ste eeuw kunnen uitgroeien. Deze Next Eleven bestaan, naast de vier MINT-landen, uit Bangladesh, Egypte, Iran, Pakistan, Filipijnen, Zuid-Korea en Vietnam.

CIVETS

Vergelijkbaar met de Next Eleven zijn de CIVETS. Het gaat hier om landen met veelbelovende vooruitzichten vanwege hun dynamische economie en jonge, groeiende bevolking. De CIVETS zijn Colombia, Indonesië, Vietnam, Egypte, Turkije en Zuid-Afrika.

E7

In 2006 introduceerde PricewaterhouseCoopers in een rapport de term E7. Het staat voor de zeven landen die in 2020 een grotere economie zouden hebben dan de traditionele zwaargewichten binnen de G7. Het gaat hier om China, India, Brazilië, Mexico, Rusland, Indonesië en Turkije.